

14 Avellatur de tabernaculo suo fiducia ejus, & calceet super eum, quasi rex, interitus.

15 Habitavit in tabernaculo illius focii ejus, qui non est, aspergatur in tabernaculo ejus sulphur.

16 Deorsum radices ejus siccentur, fursum autem atteratur messis ejus.

* Tron.
2. 22.

17 * Memoria illius pereat de terra, & non celebretur nomen ejus in plateis.

18 Expellet eum de luce in tenebras, & de orbe transferet eum.

19 Non erit semen ejus, neque progenies in populo suo, nec ullæ reliquæ in regionibus ejus.

20 In die ejus stupebunt novissimi, & primos invadet horror.

21 Hæc sunt ergo tabernacula iniqui, & iste locus ejus, qui ignorat Deum.

CAPUT XIX.

Job crudelitatis amicos arguens, se a Deo flagellari dicit immerito, non ob sua flagitia, sed ob alias justas causas, ostendens afflictionis acerbissimam, & se ab amicis destitutum, unde super futura resurrectione seipsum consolatur.

1 **R**espondens autem Job, dixit:

2 Usquequo affligitis animam meam, & atteritis me sermonibus?

3 En, decies confunditis me, & non erubescitis opprimentes me.

4 Nempe, etsi ignoravi, mecum erit ignorantia mea.

5 At vos contra me erigimini, & arguitis me opprobriis meis.

6 Saltem nunc intelligite, quia Deus non æquo judicio afflixerit me, & flagellis suis me cinxerit.

7 Ecce clamabo vim patiens, & nemo audiet: vociferabor, & non est, qui judicet.

8 Semitam meam circumsepist, & transire non possum, & in calle meo tenebras posuit.

9 Spoliavit me gloria mea, & abstulit coronam de capite meo.

10 Destruxit me undique, & pereo, & quasi evulsæ arbori abstulit spem meam.

11 Iratus est contra me furor ejus, & sic me habuit quasi hostem suum.

12 Simul venerunt latrones ejus, & fecerunt sibi viam per me, & obsederunt in gyro tabernaculum meum.

13 Fratres meos longe fecit a me, & noti mei quasi alieni recefferunt a me.

14 Dereliquerunt me propinqui mei: & qui me noverant, obliti sunt mei.

15 Inquilini domus meæ, & ancillæ meæ, sicut alienum habuerunt me, & quasi peregrinus fui in oculis eorum.

16 Servum meum vocavi, & non respondit, ore proprio deprecabar illum.

17 Halitum meum exhorruit uxor mea, & orabam filios uteri mei.

18 Stulti quoque despiciebant me, & cum ab eis recessissem, detrahebant mihi.

19 Abominati sunt me quondam consilarii mei: & quem maxime diligebam, averfatus est me.

20 Pelli meæ, consumptis carnibus, adhæsit os meum, & derelicta sunt tantummodo labia circa dentes meos.

21 Miseremini mei, miseremini mei, saltem vos amici mei, quia manus Domini tetigit me.

22 Quare persequimini me sicut Deus, & carnibus meis saturamini?

23 Quis mihi tribuat ut scribantur sermones mei? quis mihi det, ut exarentur in libro?

24 Stylo ferreo, & plumbi lamina, vel celte sculpantur in filice?

25 Scio enim, quod Redemptor meus vivit, & in novissimo die de terra surrecturus sum.

26 Et rursum circumdabor pelle mea, & in carne mea videbo Deum meum.

27 Quem visurus sum ego ipse, & oculi mei conspecturi sunt, & non alius: reposita est hæc spes mea in sinu meo.

28 Quare ergo nunc dicitis: Persequamur eum, & radicem verbi inveniamus contra eum?

29 Fugite ergo a facie gladii, quoniam ultor iniquitatum gladius est: & scitote esse judicium.

CAPUT XX.

Sophar verbis Job motus, correctionem ipsius se dicit

dicit auditurum; & quæ sit apud Deum pars impij, multis verbis prosequitur.

1 Respondens autem Sophar Naamathites, dixit:

2 Idcirco cogitationes meæ variæ succedunt sibi, & mens in diversa rapitur.

3 Doctrinam, qua me arguis, audiam, & spiritus intelligentiæ meæ respondebit mihi.

4 Hoc scio a principio, ex quo positus est homo super terram.

5 Quod laus impiorum brevis sit, & gaudium hypocritæ ad instar puncti.

6 Si ascenderit usque ad cælum superbia ejus, & caput ejus nubes tetigerit;

7 Quasi sterquilinum in fine perdetur: & qui eum viderant, dicent: Ubi est?

8 Velut somnium avolans non invenietur, transiet sicut visio nocturna.

9 Oculus, qui eum viderat, non videbit, neque ultra intuebitur eum locus suus.

10 Filii ejus atterentur egestate, & manus illius reddent ei dolorem suum.

11 Ossa ejus implebuntur vitis adolescentiæ ejus, & cum eo in pulvere dormient.

12 Cum enim dulce fuerit in ore ejus malum, abscondet illud sub lingua sua.

13 Parcet illi, & non derelinquet illud, & ce- labit in gutture suo.

14 Panis ejus in utero illius vertetur in fel aspidum intrinsecus.

15 Divitias, quas devoravit, evomet, & de ventre illius extrahet eas Deus.

16 Caput aspidum fuget, & occidet eum lingua viperæ.

17 (Non videat rivulos fluminis, torrentes mellis, & butyri.)

18 Luet quæ fecit omnia, nec tamen consumetur: juxta multitudinem adventionum suarum, sic & sustinebit.

19 Quoniam confringens nudavit pauperes domum rapuit, & non ædificavit eam.

20 * Nec est satiatus venter ejus, & cum habuerit, quæ concupierat, possidere non poterit.

* Eccli.
5. 9.

21 Non remansit de cibo ejus, & propterea nihil permanebit de bonis ejus.

22 Cum satiatus fuerit, arctabitur, æstuabit, & omnis dolor irruet super eum.

23 Utinam impleatur venter ejus, ut emittat in eum iram furoris sui, & pluat super illum bellum suum.

24 Fugiet arma ferrea, & irruet in arcum æreum.

25 Eductus & egrediens de vagina sua: & fulgurans in amaritudine sua: vadent, & venient super eum horribiles.

26 Omnes tenebræ absconditæ sunt in oculis ejus: devorabit eum ignis, qui non succenditur, affligetur relictus in tabernaculo suo.

27 Revelabunt cæli iniquitatem ejus, & terra confurget adversus eum.

28 Apertum erit germen domus illius, detrahetur in die furoris Dei.

29 Hæc est pars hominis impij a Deo, & hæreditas verborum ejus a Domino.

CAPUT XXI.

Job patienter ab amicis audiri postulans, causam inquit, quare impiorum nonnulli in finem usque vitæ prosperentur, pii contra adversis cadantur, & respondet impium in diem perditionis a Deo servari, falsam amicorum consolationem per hoc convellens.

1 Respondens autem Job, dixit:

2 Audite quæso sermones meos, & agite poenitentiam.

3 Sustinete me, & ego loquar, & post mea, si videbitur, verba ridete.

4 Numquid contra hominem disputatio mea est, ut merito non debeam contristari?

5 Attendite me, & obstupefcite, & superpone digitum ori vestri:

6 Et ego, quando recordatus fuero, pertimesco, & concutit carnem meam tremor.

7 * Quare ergo impii vivunt, & sublevati sunt, confortatique divitiis?

8 Semen eorum permanet coram eis, propinquorum turba, & nepotum in conspectu eorum.

9 Deo.

* Jer. 12.
1.
Habac. 7.
8. 12.

9 Domus eorum securæ sunt & pacatæ, & non est virga Dei super illos.

10 Bos eorum concepit, & non abortivit: vacca peperit, & non eit privata foetu suo.

11 Egrediuntur quasi greges parvuli eorum, & infantes eorum exultant lusibus.

12 Tenent tympanum, & citharam, & gaudent ad sonitum organi.

13 Ducunt in bonis dies suos, & in puncto ad inferna descendunt.

14 Qui dixerunt Deo: Recede a nobis, & scientiam viarum tuarum nolumus.

Mal.
3. 14.

15 * Quis est Omnipotens, ut serviamus ei? & quid nobis prodest, si oraverimus illum?

16 Verumtamen quia non sunt in manu eorum bona sua, consilium impiorum longe sit a me.

17 Quoties lucerna impiorum extinguetur, & superveniet eis inundatio, & dolores dividet furoris sui?

18 Erunt sicut paleæ ante faciem venti, & sicut favilla, quam turbo dispergit.

19 Deus servabit filiis illius dolorem patris: & cum reddiderit, tunc sciet.

20 Videbunt oculi ejus interfectionem suam, & de furore Omnipotentis bibet.

21 Quid enim ad eum pertinet de domo sua post se: & si numerus mensium ejus dimidietur?

22 Numquid Deum docebit quispiam scientiam, qui excelsos judicat.

23 Ille moritur robustus & sanus, dives & felix.

24 Viscera ejus plena sunt adipe, & medullis ossa illius irrigantur:

25 Alius vero moritur in amaritudine animæ absque ullis opibus:

26 Et tamen simul in pulvere dormient, & vermes operient eos.

27 Certe novi cogitationes vestras, & sententias contra me iniquas.

28 Dicitis enim: Ubi est domus principis? & ubi tabernacula impiorum?

29 Interrogate quemlibet de viatoribus, & hæc eadem illum intelligere cognoscetis.

30 Quia in diem perditionis servatur malus, & ad diem furoris ducetur.

31 Quis arguet coram eo viam ejus? & quæ fecit, quis reddet illi?

32 Ipse ad sepulchra ducetur, & in congerie mortuorum vigilabit.

33 Dulcis fuit glareis Cocyti, & post se omnem hominem trahet, & ante se innumerabiles.

34 Quomodo igitur consolamini me frustra, cum responsio vestra repugnare ostensa sit veritati?

CAPUT XXII.

Eliphaz arguit Job immisericordiæ in pauperum oppressione, & aliorum facinorum: ostendens ipsum de divina providentia non recte sentire: ac poenitenti bona promittens.

Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit:

2 Numquid Deo potest comparari homo, etiam cum perfectæ fuerit scientiæ?

3 Quid prodest Deo si justus fueris? aut quid ei confers, si immaculata fuerit via tua?

4 Numquid timens arguet te, & veniet tecum in iudicium,

5 Et non propter malitiam tuam plurimam, & infinitas iniquitates tuas?

6 Abstulisti enim pignus fratrum tuorum sine causa, & nudos spoliasti vestibus.

7 Aquam lassio non dedisti, & esurienti subtraxisti panem.

8 In fortitudine brachii tui possidebas terram, & potentissimus obtinebas eam.

9 Viduas dimisisti vacuas, & lacertos pupillorum comminasti.

10 Propterea circumdatus es laqueis, & conturbat te formido subita.

11 Et putabas te tenebras non visurum, & impetu aquarum inundantium non oppressum iri?

12 An non cogitas quod Deus excelsior cælo sit, & super stellarum verticem sublimetur?

13 Et dicis: Quid enim novit Deus? & quasi per caliginem judicat.

14 Nubes latibulum ejus, nec nostra considerat, & circa cardines cæli perambulat.

15 Numquid semitam sæculorum custodire cupis, quam calcaverunt viri iniqui?

16 Qui sublati sunt ante tempus suum, & fluvius subvertit fundamentum eorum:

17 Qui dicebant Deo: Recede a nobis: & quasi nihil posset facere Omnipotens, æstimabant eum:

18 Cum ille impleffet domos eorum bonis: quorum sententia procul sit a me.

* Psalm.
106. 42.

19 * Videbunt iusti, & lætabuntur, & innocens subfannabit eos.

20 Nonne succisa est erectio eorum, & reliquias eorum devoravit ignis?

21 Acquiesce igitur ei, & habeto pacem: & per hæc habebis fructus optimos.

22 Suscipe ex ore illius legem, & pone sermones ejus in corde tuo.

23 Si reversus fueris ad Omnipotentem, ædificaberis, & longe facies iniquitatem a tabernaculo tuo.

24 Dabit pro terra filicem, & pro filice torrentes aureos.

25 Eritque Omnipotens contra hostes tuos, & argentum coacervabitur tibi.

26 Tunc super Omnipotentem deliciis afflues, & elevabis ad Deum faciem tuam.

27 Rogabis eum, & exaudiet te, & vota tua reddes.

28 Decernes rem, & veniet tibi, & in viis tuis splendet lumen.

* Prov.
29. 23.

29 * Qui enim humiliatus fuerit, erit in gloria: & qui inclinaverit oculos, ipse salvabitur.

30 Salvabitur innocens, salvabitur autem in munditia manuum suarum.

CAPUT XXIII.

Job divinum iudicium humiliter invocans, ostendit se non puniri propter peccata sua, recteque sentire de providentia Dei incomprehensibilis, omnia pro sua voluntate facientis.

Respondens autem Job, ait:

1 Nunc quoque in amaritudine est sermo meus, & manus plagæ meæ aggravata est super gemitum meum.

3 Quis mihi tribuat ut cognoscam & inveniam illum, & veniam usque ad solium ejus?

4 Ponam coram eo iudicium, & os meum replebo increpationibus.

5 Ut sciam verba quæ mihi respondeat, & intelligam quid loquatur mihi.

6 Nolo multa fortitudine contendat mecum, nec magnitudinis suæ mole me premat.

7 Proponat æquitatem contra me, & perveniat ad victoriam iudicium meum.

8 Si ad Orientem iero, non apparet: si ad Occidentem, non intelligam eum.

9 Si ad sinistram, quid agam? non apprehendam eum: si me vertam ad dexteram, non videbo illum.

10 Ipse vero scit viam meam, & probavit me quasi aurum, quod per ignem transit:

11 Vestigia ejus secutus est pes meus, viam ejus custodivi, & non declinavi ex ea.

12 A mandatis labiorum ejus non recessi, & in sinu meo abscondi verba oris ejus.

13 Ipse enim solus est, & nemo avertere potest cogitationem ejus: & anima ejus quodcumque voluit, hoc fecit.

14 Cum expleverit in me voluntatem suam, & alia multa similia præsto sunt ei.

15 Et idcirco a facie ejus turbatus sum, & considerans eum, timore sollicitor.

16 Deus mollivit cor meum, & Omnipotens conturbavit me.

17 Non enim perii propter imminentes tenebras, nec faciem meam operuit caligo.

CAPUT XXIV.

Job, ut recte se sentire ostendat de divina providentia, dicit Deo nota esse tempora; & hominum varias recenset iniquitates, ab ipso puniendas.

1 **A**B Omnipotente non sunt abscondita tempora: qui autem noverunt eum, ignorant dies illius.

2 Alii terminos transtulerunt, diripuerunt greges, & paverunt eos.

3 Afinum pupillorum abegerunt, & abstulerunt pro pignore bovem viduæ.

4 Subverterunt pauperum viam, & oppresse-
runt pariter mansuetos terræ.

5 Alii quasi onagri in deserto egrediuntur ad
opus suum: vigilantes ad prædam, præparant
panem liberis.

6 Agrum non suum demetunt: & vineam ejus,
quem vi oppresserint, vindemiant.

7 Nudos dimittunt homines, indumenta tol-
lentes, quibus non est operimentum in frigore.

8 Quos imbres montium rigant: & non habentes
velamen, amplexantur lapides.

9 Vim fecerunt deprædantes pupillos, & vul-
gum pauperum spoliaverunt.

10 Nudis & incenditibus absque vestitu, &
esurientibus tulerunt spicas.

11 Inter acervos eorum meridiati sunt, qui
calcaris torcularibus sitiunt.

12 De civitatibus fecerunt viros gemere, &
anima vulneratorum clamavit, & Deus inultum
abire non patitur.

13 Ipsi fuerunt rebelles lumini, nescierunt
vias ejus, nec reverfi sunt per semitas ejus.

14 Mane primo confurgit homicida, interficit
egenum & pauperem: per noctem vero erit qua-
si fur.

15 Oculus adulteri observat caliginem, dicens:
Non me videbit oculus: & operiet vultum suum.

16 Perfodit in tenebris domos, sicut in die
condixerant sibi, & ignoraverunt lucem.

17 Si subito apparuerit aurora, arbitrantur
umbram mortis: & sic in tenebris quasi in luce
ambulant.

18 Levis est super faciem aquæ: maledicta sit
pars ejus in terra, nec ambulet per viam vinearum.

19 Ad nimium calorem transeat ab aquis ni-
vium, & usque ad inferos peccatum illius.

20 Obliviscatur ejus misericordia: dulcedo il-
lius vermes: non sit in recordatione, sed con-
teratur quasi lignum infructuosum.

21 Pavit enim sterilem, quæ non parit, &
viduæ bene non fecit.

22 Detraxit fortes in fortitudine sua: & cum
steterit, non credet vitæ suæ.

23 * Dedit ei Deus locum poenitentiae, & ille * *Apo.*
abutitur eo in superbiam: oculi autem ejus sunt *2. 21.*
in viis illius.

24 Elevati sunt ad modicum, & non subsistent,
& humiliabuntur sicut omnia, & auferentur, &
sicut summitates spicarum conterentur.

25 Quod si non est ita, quis me potest arguere
esse mentitum, & ponere ante Deum verba mea?

CAPUT XXV.

*Baldad ex Dei sublimitate & hominis humilitate,
negat hominem Deo comparatum justificari posse.*

1 **R**espondens autem Baldad Suhites, dixit:
2 Potestas & terror apud eum est, qui
facit concordiam in sublimibus suis.

3 Numquid est numerus militum ejus? & super
quem non surget lumen illius?

4 Numquid justificari potest homo comparatus
Deo, aut apparere mundus natus de muliere?

5 Ecce luna etiam non splendet, & stellæ
non sunt mundæ in conspectu ejus:

6 Quanto magis homo putredo, & filius ho-
minis vermis?

CAPUT XXVI.

*Job dicit nullum Deo ab homine auxilium præ-
stari posse. Dei incomprehensibilem potentiam ex
ipsius operibus demonstrans.*

1 **R**espondens autem Job, dixit:
2 Cujus adjutor es? numquid imbecillia?
& sustentas brachium ejus, qui non est fortis?

3 Cui dedisti consilium? forsitan illi, qui non
habet sapientiam, & prudentiam tuam ostendisti
plurimam.

4 Quem docere voluisti? nonne eum, qui se-
cit spiramentum?

5 Ecce gigantes gemunt sub aquis, & qui ha-
bitant cum eis.

6 Nudus est infernus coram illo, & nullum
est operimentum perditioni.

7 Qui extendit Aquilonem super vacuum, &
appendit terram super nihilum.

8 Qui ligat aquas in nubibus suis, ut non erum-
pant pariter deorsum.

9 Qui tenet vultum folii sui, & expandit super illud nebulam suam.

10 Terminum circumdedit aquis, usque dum finiantur lux & tenebræ.

11 Columnæ cæli contremiscunt, & pavent ad nutum ejus.

12 In fortitudine illius repente maria congregata sunt, & prudentia ejus percussit superbum.

13 Spiritus ejus ornavit cælos: & obstetricante manu ejus, eductus est coluber tortuosus.

14 Ecce, hæc ex parte dicta sunt viarum ejus: & cum vix parvam stillam sermonis ejus audierimus, quis poterit tonitruum magnitudinis illius intueri?

CAPUT XXVII.

Job perpetuo constans in sui justificatione, rejecta amicorum calumnia, ostendit quomodo impii ex præsentis vitæ brevi prosperitate in mortem rapiantur a Deo ad supplicia.

1 **A**ddidit quoque Job, assumens parabolam suam, & dixit:

2 Vivit Deus, qui abstulit judicium meum, & Omnipotens, qui ad amaritudinem adduxit animam meam.

3 Quia donec superest halitus in me, & spiritus Dei in naribus meis,

4 Non loquentur labia mea iniquitatem, nec lingua mea meditabitur mendacium.

5 Ablit a me ut justos vos esse judicem: donec deficiam, non recedam ab innocentia mea.

6 Justificationem meam, quam coepi tenere, non deseram: neque enim reprehendit me cor meum in omni vita mea.

7 Sit ut impius, inimicus meus: & adversarius meus quasi iniquus.

8 Quæ est enim spes hypocritæ, si avare rapiat, & non liberet Deus animam ejus?

9 Numquid Deus audiet clamorem ejus, cum venerit super eum angustia?

10 Aut poterit in Omnipotente delectari, & invocare Deum omni tempore?

11 Docebo vos per manum Dei, quæ Omnipotens habeat, nec abscondam.

12 Ecce, vos omnes nostis, & quid sine causa vana loquimini?

13 Hæc est pars hominis impii apud Deum, & hæreditas violentorum, quam ab Omnipotente suscipient.

14 Si multiplicati fuerint filii ejus, in gladio erunt, & nepotes ejus non saturabuntur pane.

15 Qui reliqui fuerint ex eo, sepelientur in interitu, & viduæ illius non plorabunt.

16 Si comportaverit quasi terram argentum, & sicut lutum præparaverit vestimenta:

17 Præparabit quidem, sed justus vestietur illis: & argentum innocens dividet.

18 Edificavit sicut tinea domum suam, & sicut custos fecit umbraculum.

19 * Dives cum dormierit, nihil secum auferet: aperiet oculos suos, & nihil inveniet.

20 Apprehendet eum quasi aqua inopia, nocte opprimet eum tempestas.

21 Tollet eum ventus urens, & auferet, & velut turbo rapiet eum de loco suo.

22 Et mittet super eum, & non parcat: de manu ejus fugiens fugiet.

23 Stringet super eum manus suas, & sibilabit super illum, intuens locum ejus.

CAPUT XXVIII.

Job sapientiam ostendit auro longe esse præstantiorem, tum origine, tum rei dignitate: Deo autem perspecta esse quæque occultissima naturæ, & sapientiam e cælo dari, non auro emi: cujus sapientiæ particula quædam communicatur per Dei timorem.

1 **H**abet argentum, venarum suarum principia: & auro locus est, in quo conflatur.

2 Ferrum de terra tollitur: & lapis solutus calore, in æs vertitur.

3 Tempus posuit tenebris, & univerforum finem ipse considerat, lapidem quoque caliginis, & umbram mortis.

4 Dividit torrens a populo peregrinante, eos, quos oblitus est pes egentis hominis, & inivos,

5 Terra, de qua oriebatur panis in loco suo, igni subversa est.

6 Locus sapphiri lapides ejus, & glebæ illius aurum.

7 Semitam ignoravit avis, nec intuitus est eam oculus vulturis.

8 Non calcaverunt eam filii institorum, nec pertransivit per eam leæna.

9 Ad filicem extendit manum suam, subvertit a radicibus montes.

10 In petris rivos excidit, & omne pretiosum vidit oculus ejus.

11 Profunda quoque fluviorum scrutatus est, & abscondita in lucem produxit.

12 Sapientia vero ubi invenitur? & quis est locus intelligentiæ?

13 Nescit homo pretium ejus, nec invenitur in terra suaviter viventium.

14 Abyssus dicit: Non est in me: & mare loquitur: Non est mecum.

* Supra
7. 9.

15 * Non dabitur aurum obrizum pro ea, nec appendetur argentum in commutatione ejus.

16 Non conferetur tinctis Indiæ coloribus, nec lapidi sardonicho pretiosissimo, vel sapphiro.

17 Non adæquabitur ei aurum vel vitrum, nec commutabuntur pro ea vasa auri:

18 Excelsa & eminentia non memorabuntur comparatione ejus: trahitur autem sapientia de occultis.

19 Non adæquabitur ei topazius de Æthiopia, nec tincturæ mundissimæ componetur.

20 Unde ergo sapientia venit? & quis est locus intelligentiæ?

21 Abscondita est ab oculis omnium viventium, volucres quoque cæli latet.

22 Perditio & mors dixerunt: Auribus nostris audivimus famam ejus.

23 Deus intelligit viam ejus, & ipse novit locum illius.

24 Ipse enim fines mundi intuetur: & omnia, quæ sub cælo sunt, respicit.

25 Qui fecit ventis pondus, & aquas appendit in mensura.

26 Quando ponebat pluviis legem, & viam procellis tonantibus:

27 Tunc vidit illam, & enarravit, & præparavit, & investigavit.

28 Et dixit homini: Ecce timor Domini, ipsa est sapientia: & recedere a malo, intelligentia.

CAPUT XXIX.

Job pristina cupiens restitui felicitati, multis verbis illam enarrat, una cum bonis suis operibus, quo se de contraria amicorum calumnia vindicet.

1 Adidit quoque Job, assumens parabolam suam, & dixit:

2 Quis mihi tribuat, ut sim juxta menses pristinos, & secundum dies, quibus Deus custodiebat me?

3 Quando splendebat lucerna ejus super caput meum, & ad lumen ejus ambulabam in tenebris?

4 Sicut fui in diebus adolescentiæ meæ, quando secreto Deus erat in tabernaculo meo?

5 Quando erat Omnipotens mecum: & in circuitu meo pueri mei?

6 Quando lavabam pedes meos butyro, & patera fundebat mihi rivos olei?

7 Quando procedebam ad portam civitatis, & in platea parabant cathedram mihi?

8 Videbant me juvenes, & abscondebantur: & Senes affurgentes stabant.

9 Principes cessabant loqui, & digitum superponebant ori suo.

10 Vocem suam cohibebant duces, & lingua eorum gutturi suo adhærebat.

11 Auris audiens beatificabat me, & oculus videns testimonium reddebat mihi.

12 Eo quod liberafsem pauperem vociferantem, & pupillum, cui non esset adjutor.

13 Benedictio perituri super me veniebat, & cor viduæ consolatus sum.

14 Justitia indutus sum: & vestivi me, sicut vestimento & diademate, judicio meo.

15 Oculus fui cæco, & pes claudus.

16 Pater eram pauperum: & causam quam nesciebam, diligentissime investigabam.

17 Conterebam molas iniqui, & de dentibus illius auferebam prædam. L 5 18

- 18 Dicebamque: In nidulo meo moriar, & sicut palma multiplicabo dies.
 19 Radix mea aperta est secus aquas, & ros morabitur in messione mea.
 20 Gloria mea semper innovabitur, & arcus meus in manu mea instaurabitur.
 21 Qui me audiebant, expectabant sententiam, & intenti tacebant ad consilium meum.
 22 Verbis meis addere nihil audebant, & super illos stillabat eloquium meum.
 23 Expectabant me sicut pluviam, & os suum aperiebant quasi ad imbrem ferotinum.
 24 Si quando ridebam ad eos, non credebant, & lux vultus mei non cadebat in terram.
 25 Si voluissim ire ad eos, sedebam primus: cumque federem quasi rex, circumstante exercitu, eram tamen merentium consolator.

CAPUT XXX.

Plangit Job pristinam illam felicitatem, versam sibi permittente Deo, in summam calamitatem.

- N**unc autem derident me juniores tempore, quorum non dignabar patres ponere cum canibus gregis mei:
 2 Quorum virtus manuum mihi erat pro nihilo, & vita ipsa putabantur indigni.
 3 Egestate & fame steriles, qui rodebant in solitudine, squalentes calamitate, & miseria.
 4 Et mandebant herbas, & arborum cortices, & radix juniperorum erat cibus eorum.
 5 Qui de convallibus ista rapientes, cum singula reperissent, ad ea cum clamore currebant.
 6 In desertis habitabant torrentium, & in cavernis terræ, vel super glaream.
 7 Qui inter hujuscemodi lætabantur, & esse sub sentibus delicias computabant.
 8 Filii stultorum & ignobilium, & in terra penitus non parentes.
 9 Nunc in eorum canticum versus sum, & factus sum eis in proverbium.
 10 Abominantur me, & longe fugiunt a me, & faciem meam conspuere non verentur.
 11 Pharetram enim suam aperuit, & affixit me, & frantum posuit in os meum.

- 12 Ad dexteram orientis calamitates meæ illico surrexerunt: pedes meos subverterunt, & oppresserunt quasi fluctibus semitis suis.
 13 Dissipaverunt itinera mea, insidiati sunt mihi, & prævaluerunt, & non fuit, qui ferret auxilium.
 14 Quasi rupto muro, & aperta janua irruerunt super me, & ad meas miseras devoluti sunt.
 15 Redactus sum in nihilum: abstulisti quasi ventus desiderium meum: & velut nubes pertransiit salus mea.
 16 Nunc autem in memetipso marcescit anima mea, & possident me dies afflictionis.
 17 Nocte os meum perforatur doloribus, & qui me comedunt, non dormiunt.
 18 In multitudine eorum consumitur vestimentum meum, & quasi capitio tunicæ succinxerunt me.
 19 Comparatus sum luto, & assimilatus sum favillæ & cineri.
 20 Clamo ad te, & non exaudis me: sto, & non respicis me.
 21 Mutatus es mihi in crudelem, & in duritia manus tuæ adversaris mihi.
 22 Elevasti me, & quasi super ventum ponens elisisti me valide.
 23 Scio quia morti trades me, ubi constituta est domus omni viventi.
 24 Verumtamen non ad consumptionem eorum emittis manum tuam: & si corrueriat, ipse salvabis.
 25 Flebam quondam super eo, qui afflictus erat, & compatiebatur anima mea pauperi.
 26 Expectabam bona, & venerunt mihi mala: præstolabar lucem, & eruperunt tenebræ.
 27 Interiora mea essebuerunt absque ulla requie, prævenerunt me dies afflictionis.
 28 Mœrens incedebam, sine furore confurgens, in turba clamabam.
 29 Frater sui draconum, & focius struthionum.
 30 Cutis mea denigrata est super me, & ossa mea auerunt præ caumate.
 31 Versa est in luctum cithara mea, & organum meum in vocem flentium.

CAPUT XXXI.

Job ut de amicorum calumnia se purget, summum iudicem, innocentiae suae testem invocans, suas enarrat virtutes, quibus a puero assuevit.

- 1 **P**Epigi foedus cum oculis meis, ut ne cogitarem quidem de virgine.
- 2 Quam enim partem haberet in me Deus desuper, & hereditatem Omnipotens de excelsis?
- 3 Numquid non perditio est iniquo, & alienatio operantibus injustitiam?
- 4 Nonne ipse considerat vias meas, & cunctos gressus meos dinumerat?
- 5 Si ambulavi in vanitate, & festinavi in dolo pes meus:
- 6 Appendat me in statera justa, & sciat Deus simplicitatem meam.
- 7 Si declinavit gressus meus de via, & si fecutum est oculos meos cor meum, & si manibus meis adhæsit macula:
- 8 Seram, & alius comedat: & progenies mea eradicetur.
- 9 Si deceptum est cor meum super muliere, & si ad ostium amici mei insidiatus sum:
- 10 Scortum alterius sit uxor mea, & super illam incurventur alii.
- 11 Hoc enim nefas est, & iniquitas maxima.
- 12 Ignis est usque ad perditionem devorans, & omnia eradicans genimina.
- 13 Si contempsi subire iudicium cum servo meo, & ancilla mea, cum disceptarent adversus me.
- 14 Quid enim faciam, cum surrexerit ad iudicandum Deus? & cum quaesierit, quid respondebo illi?
- 15 Numquid non in utero fecit me, qui & illum operatus est: & formavit me in vulva unus?
- 16 Si negavi, quod volebant, pauperibus, & oculos viduae expectare feci:
- 17 Si comedi buccellam meam solus, & non comedit pupillum ex ea:
- 18 (Quia ab infantia mea crevit mecum miseratio: & de utero matris meae egressa est mecum.)
- 19 Si desipexi pereuntem, eo quod non habue-

buerit indumentum, & absque operimento pauperem:

- 20 Si non benedixerunt mihi latera ejus, & de velleribus ovium mearum calefactus est:
- 21 Si levavi super pupillum manum meam, etiam cum viderem me in porta superiorem:
- 22 Humerus meus a junctura sua cadat, & brachium meum cum suis ossibus confringatur.
- 23 Semper enim quasi tumentes super me fluctus timui Deum, & pondus ejus ferre non potui.
- 24 Si putavi aurum robur meum, & obrizo dixi: Fiducia mea.
- 25 Si lætatus sum super multis divitiis meis, & quia plurima reperit manus mea.
- 26 Si vidi solem cum fulgeret, & lunam incedentem clare:
- 27 Et lætatum est in abscondito cor meum, & osculatus sum manum meam ore meo.
- 28 Quæ est iniquitas maxima, & negatio contra Deum altissimum.
- 29 Si gavisus sum ad ruinam ejus, qui me oderat, & exultavi, quod invenisset eum malum.
- 30 Non enim dedi ad peccandum guttur meum, ut expeterem maledicens animam ejus.
- 31 Si non dixerunt viri tabernaculi mei: Quis det de carnibus ejus, ut saturemur?
- 32 Foris non mansit peregrinus, ostium meum viatori patuit.
- 33 Si abscondi quasi homo peccatum meum, & celavi in sinu meo iniquitatem meam.
- 34 Si expavi ad multitudinem nimiam, & despectio propinquorum terruit me: & non magis tacui, nec egressus sum ostium.
- 35 Quis mihi tribuat auditorem, ut desiderium meum audiat Omnipotens: & librum scribat ipse, qui iudicat.
- 36 Ut in humero meo portem illum, & circumdem illum quasi coronam mihi.
- 37 Per singulos gradus meos pronuntiabo illum & quasi principi offeram eum.
- 38 Si adversum me terra mea clamat, & cum ipsa sulci ejus deflent:
- 39 Si fructus ejus comedi absque pecunia, & animam agricolarum ejus affixi: 40.

40 Pro frumento oriatur mihi tribulus, & pro hordeo spina.

Finita sunt verba Job.

CAPUT XXXII.

Job silentio amicis imposito, arguitur una cum illis insipientiæ ab Eliu, qui suam jactat sapientiam.

1 **O**miserunt autem tres viri isti respondere Job, eo quod justus sibi videretur.

2 Et iratus, indignatusque est Eliu filius Barachel Buzites, de cognatione Ram: iratus est autem adversum Job eo quod justum se esse diceret coram Deo.

3 Porro adversum amicos ejus indignatus est, eo quod non invenissent responsum rationabilem, sed tantummodo condemnassent Job.

4 Igitur Eliu expectavit Job loquentem: eo quod seniores essent qui loquebantur.

5 Cum autem vidisset, quod tres respondere non potuissent, iratus est vehementer.

6 Respondensque Eliu filius Barachel Buzites, dixit:

Junior sum tempore, vos autem antiquiores. ideo demisso capite, veritus sum vobis indicare meam sententiam.

7 Sperabam enim quod ætas prolixior loqueretur, & annorum multitudo doceret sapientiam.

8 Sed, ut ut video, Spiritus est in hominibus, & inspiratio Omnipotentis dat intelligentiam.

9 Non sunt longævi sapientes, nec senes intelligentium judicium.

10 Ideo dicam: Audite me; ostendam vobis etiam ego meam sapientiam.

11 Expectavi enim sermones vestros, audivi prudentiam vestram, donec discerptarem sermonibus:

12 Et donec putabam vos aliquid dicere, considerabam; sed, ut video, non est qui possit arguere Job, & respondere ex vobis sermonibus ejus.

13 Ne forte dicatis: Invenimus sapientiam, Deus projecit eum, non homo.

14 Nihil locutus est mihi, & ego non secundum sermones vestros respondebo illi.

15 Extimuerunt, nec responderunt ultra, abfuleruntque a se eloquia.

16 Quoniam igitur expectavi, & non sunt locuti: steterunt, nec ultra responderunt:

17 Respondebo & ego partem meam, & ostendam scientiam meam.

18 Plenus sum enim sermonibus, & coarctat me spiritus uteri mei.

19 Et venter meus quasi mustum absque spiraculo, quod lagunculas novas dirumpit.

20 Loquar, & respirabo paululum: aperiam labia mea, & respondebo.

21 Non accipiam personam viri, & Deum homini non æquabo.

22 Nescio enim quandiu subsistam, & si post modicum tollat me Factor meus.

CAPUT XXXIII.

Eliu ex sermonibus Job ostendere nititur eum non esse justum, docens quomodo Deus homini loquatur ut erudiat & increpet, ac respicienti propitiatur.

1 **A**Udi igitur Job eloquia mea, & omnes sermones meos ausculta.

2 Ecce aperui os meum, loquatur lingua mea in faucibus meis.

3 Simplici corde meo sermones mei, & sententiam puram labia mea loquentur.

4 Spiritus Dei fecit me, & spiraculum Omnipotentis vivificavit me.

5 Si potes, responde mihi, & adversus faciem meam confiste.

6 Ecce, & me sicut & te fecit Deus, & de eodem luto ego quoque formatus sum.

7 Verumtamen miraculum meum non te terreat, & eloquentia mea non sit tibi gravis.

8 Dixisti ergo in auribus meis, & vocem verborum tuorum audivi:

9 Mundus sum ego, & absque delicto: immaculatus, & non est iniquitas in me.

10 Quia querelas in me reperit, ideo arbitratus est me inimicum sibi.

11 Posuit in nervo pedes meos, custodivit omnes semitas meas.

12 Hoc est ergo, in quo non es justificatus: respondebo tibi, quia major sit Deus homine.

13 Adversus eum contendis, quod non ad omnia verba responderit tibi?

14 Semel loquitur Deus, & secundo id ipsum non repetit.

15 Per somnium in visione nocturna, quando irruit sopor super homines, & dormiunt in lectulo:

16 Tunc aperit aures virorum, & erudiens eos instruit disciplina,

17 Ut avertat hominem ab his quæ facit, & liberet eum de superbia:

18 Eruens animam ejus a corruptione: & vitam illius, ut non transeat in gladium.

19 Increpat quoque per dolorem in lectulo, & omnia ossa ejus marcescere facit.

20 Abominabilis ei fit in vita sua panis, & animæ illius cibus ante desiderabilis.

21 Tabescet caro ejus, & ossa, quæ tecta fuerant, nudabuntur.

22 Appropinquavit corruptioni anima ejus, & vita illius mortiferis.

23 Si fuerit pro eo Angelus loquens, unus de millibus, ut annuntiet hominis æquitatem:

24 Miserebitur ejus, & dicet: Libera eum, ut non descendat in corruptionem: inveni, in quo ei propitius.

25 Consumpta est caro ejus a suppliciis, revertatur ad dies adolescentiæ suæ.

26 Deprecabitur Deus, & placabilis ei erit: & videbit faciem ejus in júbilo, & reddet homini justitiam suam.

27 Respiciet homines, & dicet: Peccavi, & vere deliqui, & ut eram dignus, non recepi.

28 Liberavit animam suam, ne pergeret in interitum, sed vivens lucem videret.

29 Ecce, hæc omnia operatur Deus tribus vicibus per singulos.

30 Ut revocet animas eorum a corruptione, & illuminet luce viventium.

31 Attende Job, & audi me: & face, dum ego loquor.

32 Si autem habes quod loquaris, responde mihi, loquere: volo enim, te apparere justum.

33 Quod si non habes, audi me: tace, & docebo te sapientiam.

CAPUT XXXIV.

Eliu rursus ex verbis Job accusat eum blasphemiam aliorumque criminum, æquitatem ostendens divini judicii, ejus quoque potentia & notitia cuncta subesse.

1 **P**Ronuntians itaque Eliu, etiam hæc locutus est.

2 Audite sapientes verba mea, & eruditi auscultate me:

3 * Auris enim verba probat, & guttur escas gustu dijudicat.

4 Judicium eligamus nobis, & inter nos videamus, quid sit melius.

5 Quia dixit Job: Justus sum, & Deus subvertit judicium meum:

6 In judicando enim me, mendacium est: violenta sagitta mea absque ullo peccato.

7 Quis est vir, ut est Job, qui bibit subsannationem quasi aquam:

8 Qui graditur cum operantibus iniquitatem, & ambulat cum viris impiis?

9 Dixit enim: Non placebit vir Deo, etiam si cucurrerit cum eo.

10 Ideo viri cordati audite me, absit a Deo impietas, & ab Omnipotente iniquitas,

11 Opus enim hominis reddet ei, & juxta vias singulorum restituet eis.

12 Vere enim Deus non condemnabit frustra, nec Omnipotens subvertet judicium.

13 Quem constituit alium super terram? aut quem posuit super orbem, quem fabricatus est?

14 Si direxerit ad eum cor suum, spiritum illius & flatum ad se trahet.

15 Deficiet omnis caro simul, & homo in cinerem revertetur.

16 Si habes ergo intellectum, audi quod dicitur, & ausculta vocem eloquii mei.

17 Numquid qui non amat iudicium, sanari potest? & quomodo tu eum, qui iustus est, in tantum condemnas?

18 Qui dicit regi, apostata: qui vocat duces, impios:

19 * Qui non accipit personas principum: nec cognovit tyrannum, cum disceptaret contra pauperem: opus enim manuum ejus sunt univervi.

20 Subito morientur, & in media nocte turbantur populi, & pertransibunt, & auferent violentum absque manu.

21 Oculi enim ejus super vias hominum, & omnes gressus eorum considerat.

22 Non sunt tenebræ, & non est umbra mortis, ut abscondantur ibi, qui operantur iniquitatem.

23 Neque enim ultra in hominis potestate est, ut veniat ad Deum in iudicium.

24 Conteret multos, & innumerabiles, & stare faciet alios pro eis.

25 Novit enim opera eorum: & idcirco inducet noctem, & conterentur.

26 Quasi impios percussit eos in loco videntium.

27 Qui quasi de industria recesserunt ab eo, & omnes vias ejus intelligere noluerunt:

28 Ut pervenire facerent ad eum clamorem egeni, & audiret vocem pauperum.

29 Ipso enim concedente pacem, quis est qui condemnet? ex quo absconderit vultum, quis est qui contempletur eum & super gentes, & super omnes homines?

30 Qui regnare facit hominem hypocritam propter peccata populi.

31 Quia ergo ego locutus sum ad Deum, te quoque non prohibebo.

32 Si erravi, tu doce me: si iniquitatem locutus sum, ultra non addam.

33 Numquid a te Deus expetit eam, quia displicuit tibi? tu enim cepisti loqui, & non ego: quod si quid nosse melius, loquere.

34 Viri intelligentes loquantur mihi, & vir sapiens audiat me.

35 Job autem stulte locutus est & verba illius non sonant disciplinam.

36 Pa-

36 Pater mi, probetur Job usque ad finem: ne definas ab homine iniquitatis.

37 Quia addit super peccata sua blasphemiam, inter nos interim constringatur: & tunc ad iudicium provocet sermonibus suis Deum.

CAPUT XXXV.

Eliu falso colligens Job dixisse Deo, non placere quod rectum est, ostendit non Deo, sed homini & pietatem prodesse & impietatem obesse.

1 | Gitur Eliu hæc rursum locutus est:
2 Numquid æqua tibi videtur tua cogitatio, ut diceret: Justior sum Deo:

3 Dixisti enim: Non tibi placet, quod rectum est: vel quid tibi proderit, si ego peccavero?

4 Itaque ego respondebo sermonibus tuis, & amicis tuis tecum.

5 Suspice cælum & intuere & contemplare æthera, quod altior te sit.

6 Si peccaveris, quid ei nocebis? & si multiplicata fuerint iniquitates tuæ, quid facies contra eum?

7 Porro si iuste egeris, quid donabis ei, aut quid de manu tua accipiet?

8 Homini, qui similis tui est, nocebit impietas tua: & filium hominis adjuvabit iustitia tua.

9 Propter multitudinem calumniatorum clamabunt: & ejulabunt propter vim brachii tyrannorum.

10 Et non dixit: Ubi est Deus, qui fecit me, qui dedit carmina in nocte?

11 Qui docet nos super jumenta terræ, & super volucres cæli erudit nos.

12 Ibi clamabunt, & non exaudiet, propter superbiam malorum.

13 Non ergo frustra audiet Deus, & Omnipotens causas singulorum intuebitur.

14 Etiam cum dixeris: Non considerat: iudicare coram illo, & expecta eum.

15 Nunc enim non infert furorem suum, nec ulciscitur scelus valde.

16 Ergo Job frustra aperit os suum, & absque scientia verba multiplicat.

M 2

CA-

CAPUT XXXVI.

Eliu aequitatem divini iudicii tuetur, qui percutit ut erudiat, loquitur ut ad se redeant; redeuntes a flagellis liberat; hortatur itaque Job ad resipiscentiam, promittens cuncta prospera.

1 **A**ddens quoque Eliu, hæc locutus est:

2 Sustine me paululum, & indicabo tibi, adhuc enim habeo, quod pro Deo loquar.

3 Repetam scientiam meam a principio, & operatorem meum probabo justum.

4 Vere enim absque mendacio sermones mei, & perfecta scientia probabitur tibi.

5 Deus potentes non abjicit, cum & ipse sit potens.

6 Sed non salvat impios, & iudicium pauperibus tribuit.

7 Non aufert a iusto oculos suos, & reges in folio collocat in perpetuum, & illi eriguntur.

8 Et si fuerint in catenis, & vinciantur funibus paupertatis:

9 Indicabit eis opera eorum, & scelera eorum, quia violenti fuerunt.

10 Revelabit quoque aurem eorum, ut corripiat: & loquetur, ut revertantur ab iniquitate.

11 Si audierint & observaverint, complebunt dies suos in bono, & annos suos in gloria:

12 Si autem non audierint, transibunt per gladium, & consumentur in stultitia.

13 Simulatores & callidi provocant iram Dei, neque clamabunt, cum vincti fuerint.

14 Morietur in tempestate anima eorum, & vita eorum inter effæminatos.

15 Eripiet de angustia sua pauperem, & revelabit in tribulatione aurem ejus.

16 Igitur salvabit te de ore angusto latissime, & non habente fundamentum subter se: requies autem mentis tuæ erit plena pinguedine.

17 Causa tua quasi impii iudicata est, causam iudiciumque recipies.

18 Non te ergo superet ira, ut aliquem opprimas: nec multitudo donorum inclinet te.

19 Depone magnitudinem tuam absque tribulatione, & omnes robustos fortitudine. 20

20 Ne protrahas nossem, ut ascendant populi pro eis.

21 Cave, ne declines ad iniquitatem: hanc enim cœpisti sequi post miseriam.

22 Ecce, Deus excelsus in fortitudine sua, & nullus ei similis in legislatoribus.

23 Quis poterit scrutari vias ejus? aut quis potest ei dicere: Operatus es iniquitatem?

24 Memento, quod ignores opus ejus, de quo cecinerunt viri.

25 Omnes homines vident eum, unusquisque intuetur procul.

26 Ecce Deus magnus vincens scientiam nostram: numerus annorum ejus inæstimabilis.

27 Qui aufert stillas pluvie, & effundit imbres ad instar gurgitum.

28 Qui de nubibus fluunt, quæ prætexunt cuncta deluper.

29 Si voluerit extendere nubes quasi tentorium suum,

30 Et fulgurare lumine suo desuper, cardines quoque maris operiet.

31 Per hæc enim iudicat populos, & dat escas multis mortalibus.

32 In manibus abscondit lucem, & præcipit ei ut rursus adveniat.

33 Annuntiat de ea amico suo, quod possessio ejus sit, & ad eam possit ascendere.

CAPUT XXXVII.

Eliu ex mirabilibus Dei operibus concludit Dei sapientiam, potentiam ac justitiam, & inscrutabile iudicium ipsius: quibus vult Job detraxisse, unde monet Job, ut se nutui divino penitus subiciat.

1 **S**uper hoc expavit cor meum, & emotum est de loco suo.

2 Audite auditionem in terrore vocis ejus, & sonum de ore illius procedentem.

3 Subter omnes cœlos ipse considerat, & lumen illius super terminos terræ.

4 Post eum rugiet sonitus, tonabit voce magnitudinis suæ, & non investigabitur, cum audita fuerit vox ejus.